

සාගර විද්‍යාව

තෘතීය කාලයකට පෙර සූර්යයාගෙන් කොටසක් කැඩී ගොස් විශ්වයට එකතු වූ බව විද්‍යාඥයෝ පවසති. ඒ අප වෙසෙන පෘථිවිය ය. විශ්වයට එක්වුණු මෙය අතීතයින් රන් වූ යටටක් සේ ඉමහත් කලක් වේගවත්ව භ්‍රමණය විය. ඒ අභ්‍යන්තරයෙහි තීරත්තරයෙන් දැරුණු පිරි-ර්ම ඇතිවන්නට විය. වරත්වර ඇති වූ මෙම දැරුණු විදාරණවලින් විවිධ වර්ගයේ වායු වර්ගයක් ද වාෂ්පයක් ද ලෝදිය ද තිකුන් වීම සිදුවන්නට විය. මේ ආකාරයට තිත්මුණු ජල වාෂ්ප සහිත අඳුරු වලාකුළු ගුවන්-තලයෙහි සතර දිශාගයෙහි ඒ මේ අත පාවෙන්නට විය. වරෙක දී මෙම වාෂ්පයන් වැසි බවට පත් වී ධරණී-තලයට පාත් විය. ගිනියම් වූ මහ පොළොවට වැටුණු ජල බිංදු සැණෙකින් වාෂ්ප බවට පැමිණ තැවතත් වායුගෝලයට එක් වී තැනින් තැන විසිරී යන්නට විය. කල් යාමේ දී මහා පෘථිවියේ භ්‍රමණ වේගය අඩු වී පෘථිවියේ මතු පිට ද ශක්තිමත් වීම සිදු වීණි. ක්‍රම ක්‍රමයෙන් මහ පොළොව සිසිල් වීමක් ද සිදු විය. ගුවන් ගැබ සිසාරා යන අඳුරු වලාකුළුවලින් වැසි බිංදු දෙක තුන වැටෙන්නට වී කල් යත්ම මේ වර්ෂාව දින සති මාස නොව වසර ගණනාවක් දිවා රාත්‍රී කාලයන් හි අබණ්ඩව පැවතුණි.

වසර සිය ගණනාවක් තිස්සේ නොකඩවා ඇද හැරුණු මහා වර්ෂා-පතනයෙන් ගොඩබිම සේදී ගොස් පොළොව තලයෙහි පහත් ප්‍රදේශයන් හි රැස්වන්නට විය.බොහෝ කලක් මෙසේ ගතවෙද්දී මේ ජල පිරුණු පහත් බිම් ප්‍රදේශ සියල්ලත් ම එකට එකතු වී මීට වසර ගණනාවකට ඇත පුරාණයේ දී එකම ජල නලාවක් බවට පත් වූ බව ද කිව යුතු ය. ඒ ගැන ඉතා ලිහිල් ලෙස පවසතොත් අප වටා ඇති මහා සමුද්‍රයෙහි උපත සිදු වූයේ එලෙස ය.

මහා සාගරයේ ඇති ජල ප්‍රමාණයෙන් වැඩි කොටසක් දක්ෂිණාර්ධ-ගෝලයට අයත් වේ. සියයට පනස් හතක් දක්ෂිණාර්ධ ගෝලයේත් සියයට හතළිස් තුනක් උත්තරාර්ධ-ගෝලයේත් මුහුදු පෘෂ්ඨයේ පිහිටි ජලය වෙති. ඒ අනුව මහ මුහුද මේ පෘථිවි-තලයෙන් සියයට හැත්තෑවක භූමි ප්‍රමාණයක පෘෂ්ඨ ඇති බැව් පෙනේ. වර්ග සැතපුම් 19,70,00000ක් පමණ වූ මේ මහා ධරණීතලයෙන් වර්ග සැතපුම් 14,10,0000ක් පමණ යට වී ඇත්තේ මුහුදු ජලයෙනි.

ඇමරිකාව-යුරෝපය ආදී මහාද්-විපයන් හි එම යුගයේ දී එහි ජලය ඉතා ඝනකම්ව උණුසුම් තත්වයට පත්වෙමින් ඇත. මේ හේතු කොට-ගෙන උත්තර හා දක්ෂිණ ධ්‍රැවයන් හි පෘෂ්ඨ ඇති ඝනකම් හිම තට්ටු ක්‍රමයෙන් දියවෙයි. අවුරුදු දොළහකට පමණ වරක් මුහුදේ ජල මට්ටම අභ්‍යන්තර පමණ වැඩි වන බව විද්‍යාඥයින් විසින් පර්යේෂණ මගින් සොයාගෙන ඇත. හිම කඳු මේ අයුරු දිය වීම සිදුවුවහොත් ජලයෙන් උඩට එසැවී ඇති මේ ගොඩ-බිම ජලයෙන් යටවී යන්නට ද පිලි-වන. එසේ වුවද ස්වභාවයෙන් ම ගොඩබිමේත් ජලයේත් සමබරතාව රඳා පවතිනු ඇත. මුහුදේ ජලය නිතරම රළවලින් ගහණ වෙයි. මේ රළ පත්ති ජලතලය මත හමාගෙන යන අතී වේගවත් සුළං හැමිමේ දිශාව සුළං රැල්ලේ බොහෝවිට එකින් එක ගැටීම නිසා මුහුදු මැද්දේ දී ම විනාශ වී යයි. ඇතැම් විටෙක ඒවා කෙමෙන් ඉවත් වී ඉතා වේග-වත් ආකාරයට වෙරළ කරා ඇදෙනු පෙනේ.

ගොඩබිමින් වට කෙරුණු සමුද්‍ර ප්‍රදේශයන්හි රළ එතරම් වේගවත්ව ගලා නොයයි. ප්‍රමාණයෙන් ද කුඩා බව පෙනෙයි. විවෘත සයුරක නම් රළ පෙළ වේගවත් අතර, තැගෙන රළෙහි ද විශාලත්වයක් පෙන්වයි. සමුද්‍ර අභ්‍යන්තරයෙහි නිතර ඇති-වන භූමි වලත, ගිනිකඳු පිරිපිම්, හේතුකොට ගෙන රළ පත්ති ගුවන්-තලයෙහි ඉතාමත් ඉහලට නැංවෙයි.අධි සිය ගණන් ඉහලට ඇදෙන තරම් රළ පත්ති ගුවන්-තලයෙහි ද දකින්නට පිළිවන. සමුද්‍ර රැළි මෙන් ම ජල මට්ටමේ වෙනස් වීම් ද කාලයෙන් කාලයට වෙනස්-වන බව ද සොයාගෙන ඇත. ඇතැම් කාලවල දී වෙරළේ විශාල භූමි ප්‍රමාණයක් ජලයෙන් යට වී තිබෙනු දර්ශනය කළ හැකි ය. තවත් කාල-යක දී වෙරළේ ජලයෙන් යට නොවුණු ඉතා විශාල ප්‍රදේශයක් ඉතිරි ඇති බව ද පෙනෙයි.සමුද්‍ර ජල මට්ටමේ මෙවැනි වෙනස්වීම් වල දී වන්දයා බෙහෙවින් බලපාන බැවින් විටින් විට ඇති වන්නා වූ මුහුදු මට්-ටමින් අධි හයසිය පනහක් පමණ ගැඹුරට යතතෙක් සූර්යාලෝකය ඉතා හොඳින් ලැබෙන බව සොයා-ගෙන තිබේ. සත්ත්ව ජීවිත හා බොහෝ ශබ්ද පෘෂ්ඨ ඇත්තේ හොඳින් හිරු රැස් ලැබෙන මෙම මුහුදු තීරය තුළ බව ද පර්යේෂණ-වලින් පැහැදිලි වී ඇත. මුහුදු වෙරළේ සිට මෙම ප්‍රදේශය දක්වා ම මුහුදු පත්ල විහිදී ඇත්තේ කුඩා බැවුමක් ඇතිව ය. එයින් පසුව එය විශාල බැවුමක් ලෙස මුහුදු පත්ලට විහිදී යයි. එසේ අධි හයසිය පනහක් පමණ වන ගැඹුරු ප්‍රදේශයේ සිට දියබට යන විට ආලෝකයේ ප්‍රබල-

දෛවික ලෝක මහා යුද්ධයෙන් පසුව මහා සයුරු පිළිබඳව දැන ගැනීමේ අපහි වැදගත්කම විද්‍යාඥයන්ගේ මතභේදයන් පැහැදිලි කිරීම. මුහුදේ ඇති දේ ගැන පවතින නොව මුහුදු පත්ල යටින් පොළොව ගැනෙහි ඇතැයි සිතනා බැව් නිවැරදි කිරීම සඳහා විද්‍යාඥයන්ගේ මතභේදයන් පැහැදිලි කිරීම.

විවෘත සයුරක නම් රළ පෙළ වේගවත් අතර, තැගෙන රළෙහි ද විශාලත්වයක් පෙන්වයි. සමුද්‍ර අභ්‍යන්තරයෙහි නිතර ඇති-වන භූමි වලත, ගිනිකඳු පිරිපිම්, හේතුකොට ගෙන රළ පත්ති ගුවන්-තලයෙහි ඉතාමත් ඉහලට නැංවෙයි.අධි සිය ගණන් ඉහලට ඇදෙන තරම් රළ පත්ති ගුවන්-තලයෙහි ද දකින්නට පිළිවන. සමුද්‍ර රැළි මෙන් ම ජල මට්ටමේ වෙනස් වීම් ද කාලයෙන් කාලයට වෙනස්-වන බව ද සොයාගෙන ඇත. ඇතැම් කාලවල දී වෙරළේ විශාල භූමි ප්‍රමාණයක් ජලයෙන් යට වී තිබෙනු දර්ශනය කළ හැකි ය. තවත් කාල-යක දී වෙරළේ ජලයෙන් යට නොවුණු ඉතා විශාල ප්‍රදේශයක් ඉතිරි ඇති බව ද පෙනෙයි.සමුද්‍ර ජල මට්ටමේ මෙවැනි වෙනස්වීම් වල දී වන්දයා බෙහෙවින් බලපාන බැවින් විටින් විට ඇති වන්නා වූ මුහුදු මට්-ටමින් අධි හයසිය පනහක් පමණ ගැඹුරට යතතෙක් සූර්යාලෝකය ඉතා හොඳින් ලැබෙන බව සොයා-ගෙන තිබේ. සත්ත්ව ජීවිත හා බොහෝ ශබ්ද පෘෂ්ඨ ඇත්තේ හොඳින් හිරු රැස් ලැබෙන මෙම මුහුදු තීරය තුළ බව ද පර්යේෂණ-වලින් පැහැදිලි වී ඇත. මුහුදු වෙරළේ සිට මෙම ප්‍රදේශය දක්වා ම මුහුදු පත්ල විහිදී ඇත්තේ කුඩා බැවුමක් ඇතිව ය. එයින් පසුව එය විශාල බැවුමක් ලෙස මුහුදු පත්ලට විහිදී යයි. එසේ අධි හයසිය පනහක් පමණ වන ගැඹුරු ප්‍රදේශයේ සිට දියබට යන විට ආලෝකයේ ප්‍රබල-

ගොඩබිමින් වට කෙරුණු සමුද්‍ර ප්‍රදේශයන්හි රළ එතරම් වේගවත්ව ගලා නොයයි. ප්‍රමාණයෙන් ද කුඩා බව පෙනෙයි. විවෘත සයුරක නම් රළ පෙළ වේගවත් අතර, තැගෙන රළෙහි ද විශාලත්වයක් පෙන්වයි. සමුද්‍ර අභ්‍යන්තරයෙහි නිතර ඇති-වන භූමි වලත, ගිනිකඳු පිරිපිම්, හේතුකොට ගෙන රළ පත්ති ගුවන්-තලයෙහි ඉතාමත් ඉහලට නැංවෙයි.අධි සිය ගණන් ඉහලට ඇදෙන තරම් රළ පත්ති ගුවන්-තලයෙහි ද දකින්නට පිළිවන. සමුද්‍ර රැළි මෙන් ම ජල මට්ටමේ වෙනස් වීම් ද කාලයෙන් කාලයට වෙනස්-වන බව ද සොයාගෙන ඇත. ඇතැම් කාලවල දී වෙරළේ විශාල භූමි ප්‍රමාණයක් ජලයෙන් යට වී තිබෙනු දර්ශනය කළ හැකි ය. තවත් කාල-යක දී වෙරළේ ජලයෙන් යට නොවුණු ඉතා විශාල ප්‍රදේශයක් ඉතිරි ඇති බව ද පෙනෙයි.සමුද්‍ර ජල මට්ටමේ මෙවැනි වෙනස්වීම් වල දී වන්දයා බෙහෙවින් බලපාන බැවින් විටින් විට ඇති වන්නා වූ මුහුදු මට්-ටමින් අධි හයසිය පනහක් පමණ ගැඹුරට යතතෙක් සූර්යාලෝකය ඉතා හොඳින් ලැබෙන බව සොයා-ගෙන තිබේ. සත්ත්ව ජීවිත හා බොහෝ ශබ්ද පෘෂ්ඨ ඇත්තේ හොඳින් හිරු රැස් ලැබෙන මෙම මුහුදු තීරය තුළ බව ද පර්යේෂණ-වලින් පැහැදිලි වී ඇත. මුහුදු වෙරළේ සිට මෙම ප්‍රදේශය දක්වා ම මුහුදු පත්ල විහිදී ඇත්තේ කුඩා බැවුමක් ඇතිව ය. එයින් පසුව එය විශාල බැවුමක් ලෙස මුහුදු පත්ලට විහිදී යයි. එසේ අධි හයසිය පනහක් පමණ වන ගැඹුරු ප්‍රදේශයේ සිට දියබට යන විට ආලෝකයේ ප්‍රබල-

තාව ද ක්‍රම ක්‍රමයෙන් අඩු වී ගෙන යන බව ද සොයාගෙන ඇත. මුහුදු පත්ලේ අධි තුන්දහක් පමණ වන විට ලැබෙන ආලෝකය බොහෝ අඩුවන බවත් අධි පන්දහක් පමණ දිය යටට යන කල්හි ඇත්තේ ඉතා දුබ් අන්ධකාරයක් බවත් සොයා-ගෙන ඇත. මහාසේ හිරු එළිය වැටෙන අව-ධියක වුවද අධි තුන්දහ දෙසියයක පමණ ගැඹුරු දියේ දී ජායාරූපයක් ගැනීමට විනාඩි අඩුවක පමණ කාලයක් ගත වෙයි. . ක්‍රි.ව.1872 වනතුරු මුහුදු පිළිබඳව සැලකිය යුතු තරම් විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ නොකෙරුණි. 1876 දී ප්‍රථම වරට බ්‍රිතාන්‍ය ගවේෂකයෝ පිරිසක් සමුද්‍ර ගවේෂණයක යෙදුණහ. දෙවැනි ලෝක මහා යුද්ධයෙන් පසුව මහා සයුරු පිළිබඳව දැන ගැනීමේ ඇති වැදගත්කම විද්‍යාඥයන්ට මැනවින් අවබෝධ විය. මුහුදේ ඇති දේ ගැන පමණක් නොව මුහුදු පත්ල යටින් පොළොව ගැබෙහි ඇතැයි සිතෙන බව නිවැරදි කිරීම සඳහා විද්‍යාඥයන් පරීක්-ෂණ පවත්වා අවසාන බව කිව යුතු ය.ලොව තවතම විද්‍යාත්මක තොරතුරුවලින් හෙළිවුණු දෙයක් මෙහි සඳහන් කරනු කැමැත්තෙමි.

එනම් ඇමරිකානු ගවේෂක කණ්ඩායමක් හා ප්‍රංශ විද්‍යාඥයන් මුහුදු යට ඉදි කළ නිවෙස්වල දින ගණනාවක් ගත කොට පිරික්සා බලා ඇති බව ය. ඒ මිනිස් මොළ-යෙන් සඳ ජයගත් ආකාරයට මුහුදු පත්ලෙහි ද විද්‍යා ජයග්‍රහණ සටහන් කරන දිනය අත ලග ඇති බවට ඉති කරමිනි. □

කලාභූෂණ විල්ප්‍රධී කරුණානායක